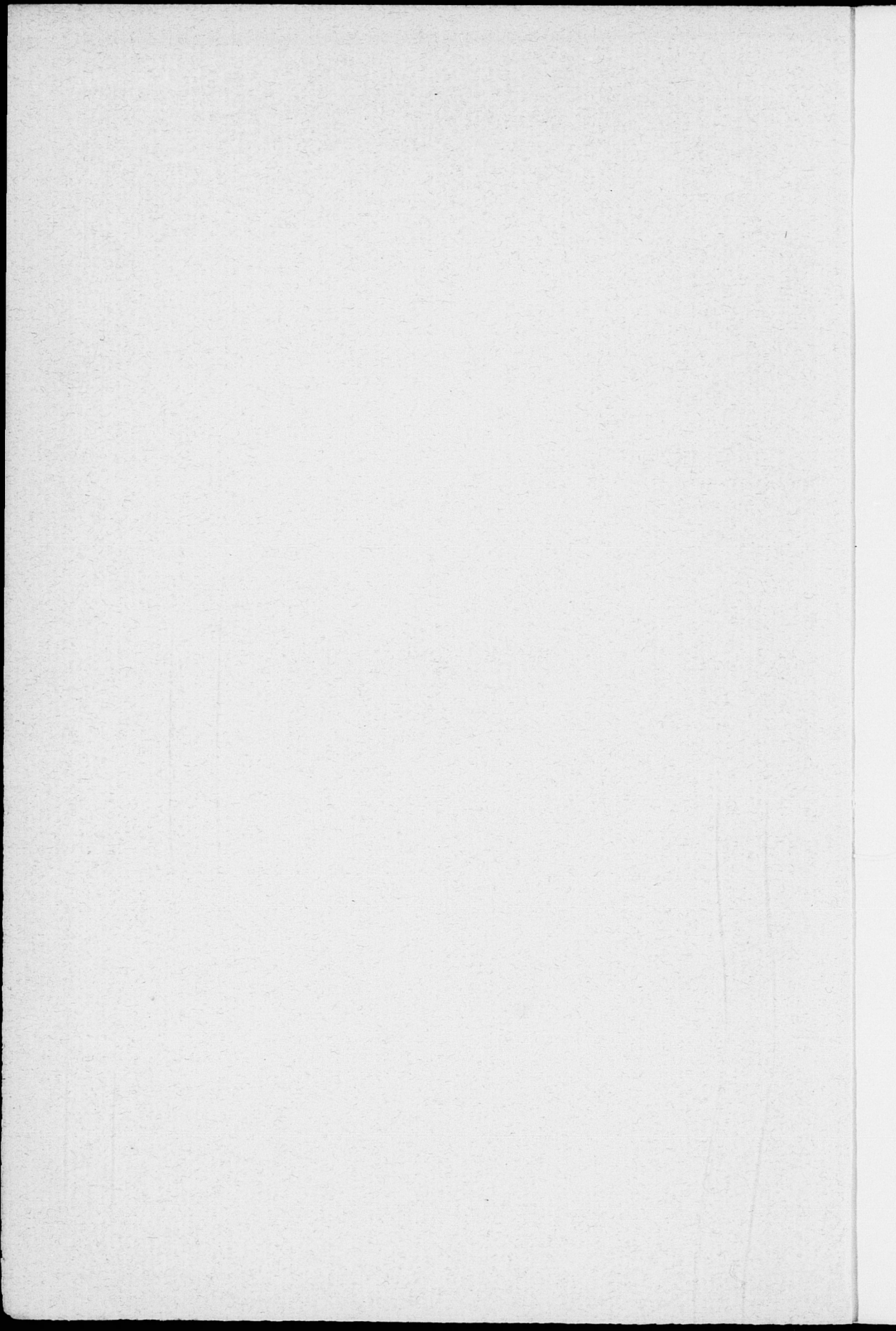

LAUS MITIAE.

AA-VI^a
27

Viro amicissimo P. Li. Damole
poeta

LAUS MITIAE.

gl

LAUS MITIA

0

gle

LAUS MITIAE.

CARMEN

JACOBI JOANNIS HARTMAN

LEIDENSIS

IN CERTAMINE POETICO HOEUFFTIANO

PRAEMIO AUREO ORNATUM.

AMSTELODAMI
APUD IO. MULLERUM.
CICIDCCCXCVIII.

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

3042 401 8

LAUS MITTAL

OF THE

JACOB JOHANNES HARTMAN

LEARNED

IN CERTAIN ROYAL SOCIETIES

FRANCIS ALBERT GORDON

INSTITUTION

OF THE

LIBRARY

LAUS MITIAE.

Dum fera bella canunt alii victriciaque arma
Heroum, ante foci residentes molliter ignem;
Sordida vel fumo spectantes tecta domorum
„Silvestrem tenui Musam meditantur avena”;
Dumque hic, cui lepida est proles dilectaque coniunx,
Saevitiam Veneris depingit carmine moesto;
Illeque, quem iures felici sidere natum,
Flebiliter mortem implorat finemque malorum,
Obscuroque novos promit sermone dolores,
Ignotos aliis, notos tamen haud magis ipsi;

Longe denique materiem pars maxima vatū
Dum studiosa petit, contemnens proxima quaeque,
Carminis ipsa mihi praebet domus argumentum,
Exiguū et parvū, grandi nec carmine dignū,
Dilectum tamen et quo non mihi notius ullū.
Mite animal, nam te laudabit pagina nostra,
„Mitia” quae nobis humano nomine dicta:
Quippe homini vita tota coniuncta fuisti,
Illius at rebus quae nata est bestia damnum
Huic crudelis eras atque implacabilis hostis.
Cumque „domestica” sint tam multa animalia dicta,
Pauca tibi pariter se hoc praestant nomine digna.
Nempe hominis domus est genti vestrae domus atque
Sedes certa, licet dominus sit pauper inopsque.
Haec ornat virtus vos omnes: haud tamen ut tu
Eximiam sibi habent hanc laudem atque hoc decus omnes.
Narrant vos Pharia docti de gente profectas,
Olim cui summa cultae pietate fuistis,

Europae populis conspectas haud ita pridem.
Ast ego vestram respiciens vitam ingeniumque
Crediderim nostris potius regionibus ortas.
Indicium haud unum certe tu, Mitia, praebes.
Munditiae populo fuit anxia cura Batavum
Semper et hanc patriae laudem defendit avitam.
Te vero maculis sparsam non vidimus unquam:
Abstergere etiam minimas tibi sedula cura;
Sed maior vitare: etenim pluvialibus undis
Limosus cum factus ager, lutulentus et hortus,
Immundaeque viae — species non rara Batavis —
Puras usque tibi plantas nitidasque referre
Contigit, ars quia erat tibi declinare lacunas,
Per medium et coenum spatium tramite sicco.
Aspera regnat hiems regionibus hisce, diuque
Nubibus obtectum coelum: breve ver, brevis aestas.
Tempore brumali, si quid tamen esset aprici,
Protinus inventum illud erat tibi mente sagaci,

„Gaudia quisque domi sua quaerat laetitiamque”

Hoc venti nobis, hoc coelum clamat aquosum.

Ergo, seu modicus sive est cui census opimus,

Tecta sua ut niteant operam dant naviter omnes,

Frigora ut excludant, igni puro foveantur,

Praestent secessus placidos mollemque quietem.

Denique, ut humanae sint convenientia vitae,

Quod placeat cultis oculis accedere debet,

Ornamenti aliquid laeti mundique decoris.

Mitia, te quoque praecepti memorem illius esse,

Testis erat tua vita, domi plerumque peracta;

Hic etenim locus omnis erat tibi cognitus, omnis

Angulus, et noras recubare ubi molliter esset,

Corpus ubi posses grato mulcere calore,

Prospectare unde in plateam, ne sera venires

Haud raro meritis bene de te si quis adesset.

Tempora nempe observabas horasque diei,

Nec te fallebat qui lac venale per urbem

Portat, nec lanius; primò quoque mane sedebas,
Expectans illam, cuius vox laedit acuta
Aures humanas, cives fluviique marisque
Dum salientes commendat: nec vox tamen ista
Te, sed sollers ingenium, venisse monebat
Lucem, qua populus terrestres tangere carnes
Anxius, haud ingrata pie ieiunia servans,
Squamosa turba contentum se iubet esse.
Sic tibi nota fuit dominorum vita tuorum;
Horum cara tibi domus et quaecunque tenebat.
Nec tibi quam nobis cordi minus illa fuerunt
Addiderat quae nostra manus decoris studiosa.
Nempe fere faceres cum scandendo et saliendo
Per mensas abacos, per sellasque pluteosque
Omne iter et contempta foret tibi semita plana,
Anxia quam cauto vestigia ponere gressu
Consueras, fragilis staret si forte supellex
Hinc illinc; nunquam eversum quidquam tamen inde

Deiectumve tibi testor: sic pulchra placebant.
Vincere quin etiam naturam ea cura valebat:
Venatrices vos etenim natura creavit,
Haec oculis vestris mirum pedibusque vigorem
Donavit cursuque animalia vincere iussit.
Nec satis hoc vobis, nisi quae pernicibus alis
Tolluntur captare datur: dulcissima praeda
Haec vobis; at avem nostram tu tangere nunquam
Tentasti, fuerit quamvis non carcere clausa
Angusto: cavea magna circumsiliebat
Huc illuc cantans, alas quoque saepe movebat.
Hac etenim haud dubie delectabaris et ipsa,
Mitia, nobiscum: tibi pars haec una tuorum.
Nam, memini, quondam famulam dum forte socordem
Detinet in platea longo varicosus amator
Colloquio, patulam stabat domus ante fenestram
Cantoris volucris praedoni obnoxia cuivis.
Conclave ingredior post multum temporis ipse,

Foederis atque novi video spectacula mira:

Mitia, nam caveae custos tu fida sedebas

Acrem significans oculis habituque futuram

Tecum illi pugnam praedae quem forte cupido

Huc ageret, de gente tua raptor licet esset.

Polleat en hominum quantum convictus amorque

Cultura et valeat quantum, dociles modo mores

Atque animum sit nacta bona ad praecepta capacem.

Et sunt insidiosa quibus gens ista videtur

Perfidaque et fallax, crudelis, saeva, dolosa!

Mitia, criminibus genus omne absolvit iniquis

Vita tua et mores; te, qui non laeserat ipse,

— Tota domus testis — nunquam est expertus acerbam.

Nonne canis noster, quamquam invisum genus illud

Dicitur esse tuo, sociam dapis atque quietis

Te facilem sensit? De coena nempe petebat

Communi quoties aliquid paulo acrius ille,

Vinci tu semper sine lite parata fuisti.

Dente avido sed saepe, datum si quid tibi privum,
Ultero te allatrans raptaverat improbus ille.
Nec non mollior et maior pars illius usque,
Te cedente, tori: restabat nil tibi saepe
Praeter humi stratum foenum aut ramalia dura.
Non pueri nostri parvi teneraeque puellae
Te innocuam manibus semper gremioque tenebant?
At quam saepe tuis fuit illorum rudis aetas
Auribus et pedibus caudaeque immitis amore!
An datur hoc culpa, defendere tam bene corpus
Assiduo vitae discrimine quod didicistis?
Quis non nempe canis, quis non puer improbus usque
Urget vos clamore fero? quos reddidit hostes
Vestra pedum maior levitas. Plerumque sed illos
Veloci effugitis saltu: locus editus inde
Dulcia securis vobis spectacula praebet:
Hostes deceptos, mirantes, obstupefactos.
Quod si nulla datur saliendo copia, si non

Arbor adest prope vel tectum, prudentia praestet
Viribus apparet quantum. Nam saepe in aperto
A cane te spatio deprensam, Mitia, vidi.
Ferre sed auxilium tibi non opus: ipsa valebas
Arte tua saevos hostis depellere morsus.
Arsque ea mira fuit: tibi lumina corpore toto
Esse videbantur: nam frontem sive petebat
Hostis, seu latera aut tærgum, non impetus ullus
Improvistus erat tibi. Currebat tamen ille
Huc illuc latrans, in gyrum saepe redibat
Atque oculos in se conversos semper habebat
Terribiles: tandem tamen immemor ille pericli
Impatiensve morae, pugnae vel caecus amore
Accedit propius: sed non impune fuisse
Mox fuga praeceps significat creberque ululatus.
Grata sed haec fuerint quamvis spectacula pugnae,
Materiem risus largam magis illa dederunt
Edere ludendo quae, Mitia, parva solebas.

Quam varios motus, quam multos quamque iocosos
Tunc spectare dabas: stabas modo corpore curvo
Nescio quos hostes expectans, inde repente
Impetus, inde fuga ad latebras; hinc insidiarum
Longa mora: at leviter tibi si quid forte moveri
Visum erat insolitoque modo, lente ac pede cauto
Repranti similis prodibas, iamque propinqua
Illud quidquid erat longum ludum faciebas:
Huc illuc pellis quae pendent atque repellis;
Insequeris quae volvuntur, requiemque negando
Atria lata aut vestibulum percurrere cogis.
Tunc etiam quae nil nobis nisi taedia praebent
Festivi ludi fiunt tibi causa iocique:
Acta senatus et populi vel corpora legum.

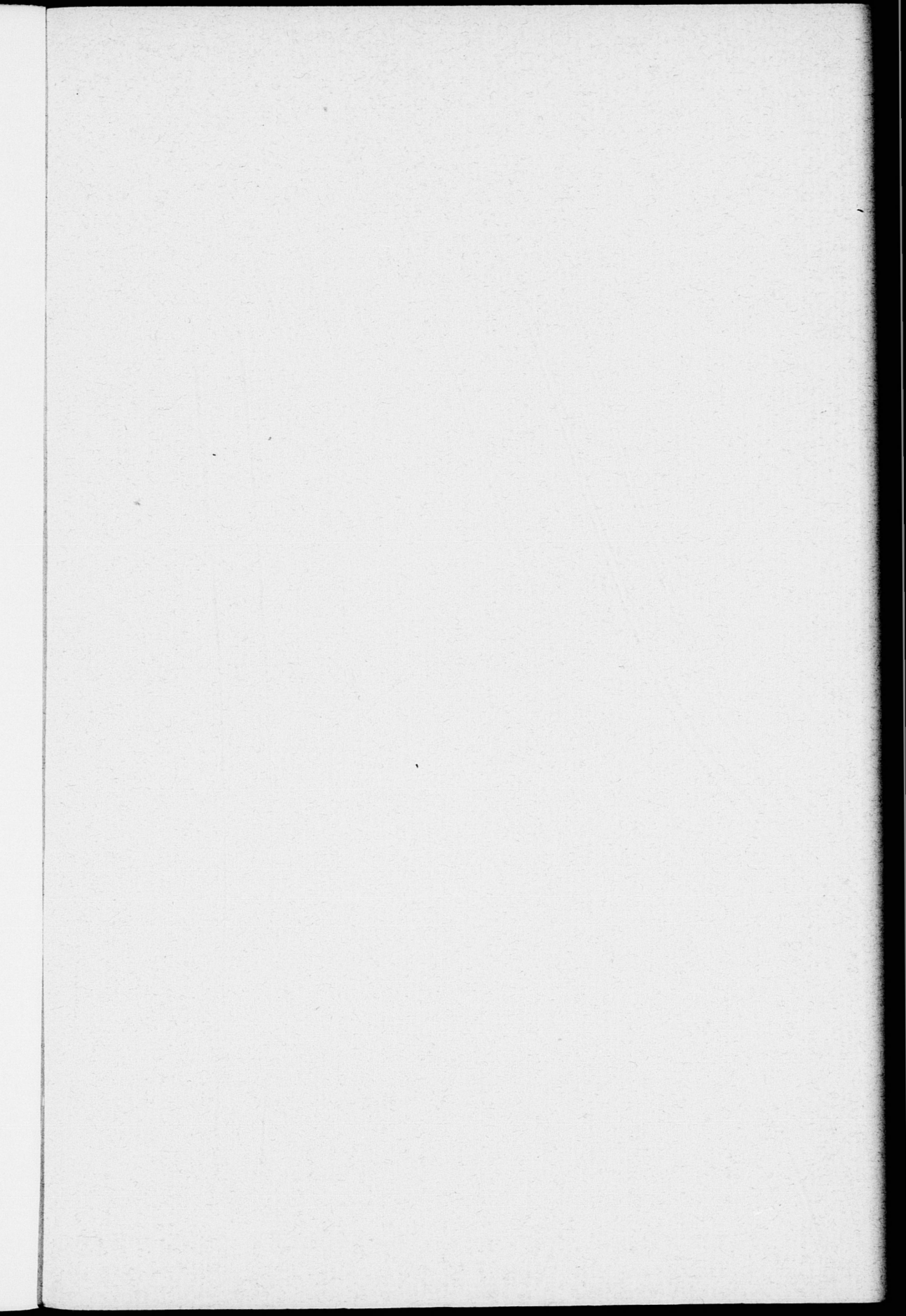
„Omnia bella” tamen crudelis „devorat Orcus”.

Eheu, deploro nam nunc ego te mihi raptam,

Morte absumpta licet fueris leni placidaque.

Sed non tam doleo quam grata mente recordor
Delectaris me quoties, quotiesque dolenti
Ludendo attuleris solamen dulce malorum.
Utilitas sed praecipue tua sentio quanta
Usque mihi fuerit. Nam quis nunc scrinia nostra
Defendet? Quae te viva tam tuta fuerunt.
Nec tantum illa tibi gentique innata cupido
Venandi populum rodentum hinc reppulit usque,
Praeterea sed cura domus et amor dominorum
Dura lege quibus fieri tu damna vetabas.
Ergo, testificans meritorum plena tuorum
Pectora, te manibus sublatam mollibus ipse
Composui, tumulusque tuus parvo monumento,
Me mandante refert non parvas, Mitia, laudes:
Ipsa sedes, pro sede liber, rosorque peremptus
Adiacet ante pedes, poenaeque in imagine tota es.

1698940

TYPIS JOH. ENSCHEDÉ ET FIL — HARLEMI.
